

Navigare HVAR

'Kameni brod u polju sagraadio je liječnik Petar Ostojić u 19. stoljeću, a sve zbog ljubavne priče'

05. 05. 2023. 17:39

AUTOR: ZELIKO ROGOŠIĆ

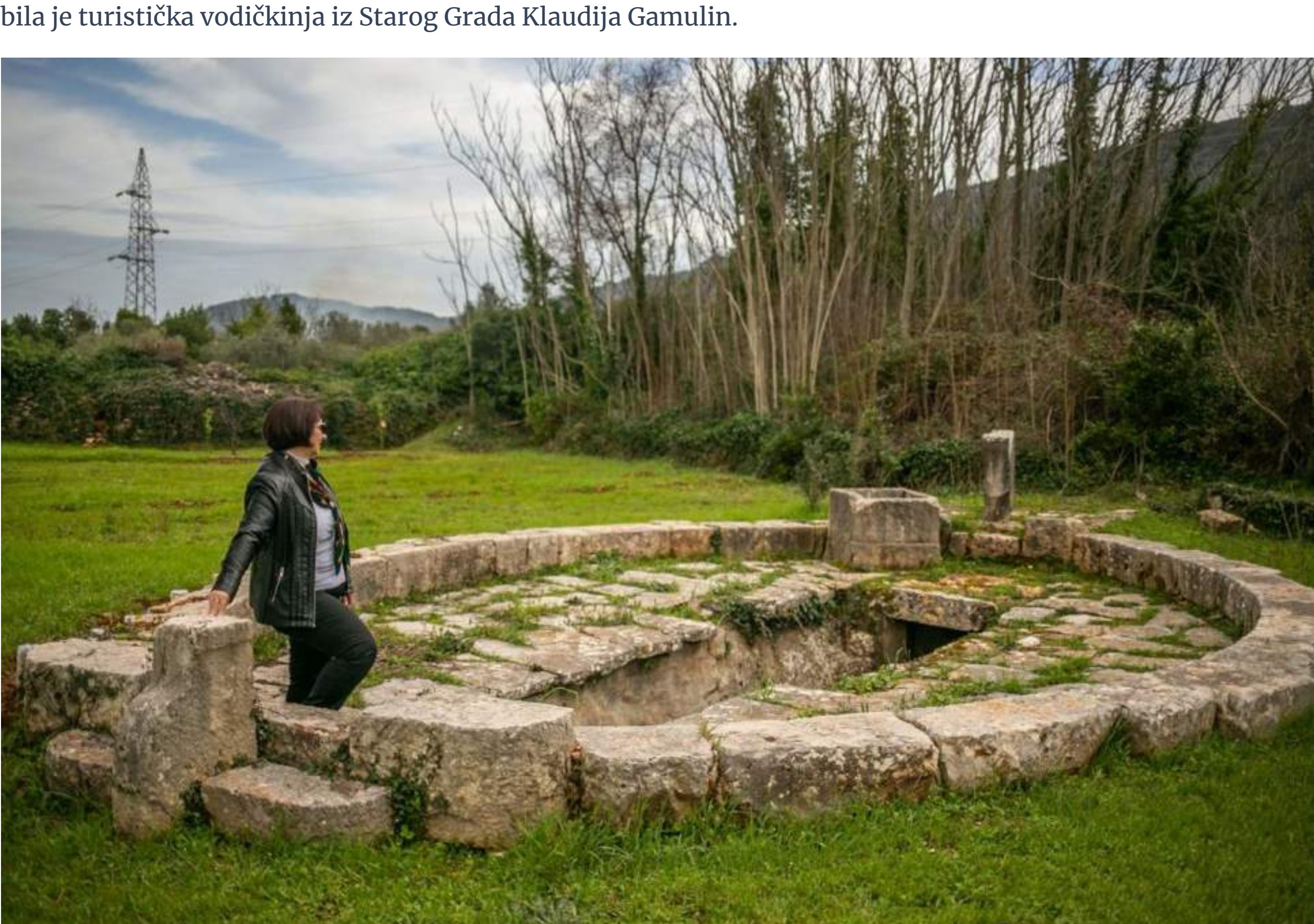

Vilma Matulić

Interpretatorica i pravi 'storyhunter' kulturne baštine Dalmacije Klaudija Gamulin istražila je priču o zagonetnom i čudesnom kamenom brodu usred starogradske polja na kojem su budući pomorci s Hvara početak 19. stoljeća učili ploviti

Takvog broda nigdje nema. U neposrednoj blizini crkve sv. Nikole, u nekadašnjem vinogradu zemljoposjedničke obitelji Bernaldi-Lucić, u polju na predjelu Torjun u Starom Gradu na otoku Hvaru, već dugo usidreni stoje kameni brod. More tog neobičnog broda je plodno polje hvarske crvenice, a kolpomorto ili betonski vez u moru, živa stijena.

Na sigurnom je već stoljećima i nijedna nevera ne predstavlja mu opasnost. Vrlo malo ljudi iz Starog Grada je uopće znalo za postojanje kamenog broda, neki su nešto čuli, drugi se čudili. Jedina koja se dala u temeljito istraživanje i otkriće cjelovite priče o zagonetnom i čudesnom kamenom brodu usred starogradske polja, bila je turistička vodičkinja iz Starog Grada Klaudija Gamulin.

Klaudija Gamulin locirala je kameni brod dok je još bio na nepristupačnom, privatnom posjedu zaraslom u grmlje, pa se brod uopće nije vidio, ali novi su vlasnici uredili teren. FOTO: Vilma Matulić

Klaudija je zasigurno najbolja interpretatorica i pravi „storyhunter“ kulturne baštine Dalmacije, posebno dvaju otoka, Hvara i Braća, a to je postala zahvaljujući sjajnom projektu Upravnog odjela za turizam i pomorstvo Splitsko-dalmatinske županije koji je 2020. godine potaknuo projekt „Dalmacija storytelling destinacija“. Tim projektom značajno je podignuta kvaliteta kulturnih turističkih potreba, a Klaudija Gamulin postala je ponajbolja od 40 licenciranih dalmatinskih interpretatora baštine.

„Prvu informaciju o kamenom brodu saznala sam iz knjige Veljka Barbierija 'Hvar – kantilene i kartoline'. To me zaintrigiralo i dala sam se u istraživanje koje je trajalo više od godinu dana, jer o kamenom brodu gotovo nitko ništa nije znao“, kazuje nam Klaudija Gamulin. „Uspjela sam ga približno locirati na nepristupačnom, privatnom posjedu, zapuštenom i zaraslom u grmlje. Brod se uopće nije vidio. Kad sam konačno precizno locirala njegov položaj, na moje iznenađenje, zemljište koje je u međuvremenu prodano novi su vlasnici potpuno očistili i uredili. Sada poljem u punom sjaju, među zelenom friško pokošenom travom, dominira 'moj' dugo traženi, neobični kameni brod. Ljubazni vlasnici su mi dozvolili da ga izbliza vidim i fotografiram. Oni su me izvjestili da je prva vijest o otkrivanju kamenog broda dozvala i arheologe, zbog masivnog kamena klesanca od kojeg je brod sazdan, dok mi je vlasnica nekadašnjeg vrta rekla da su oni uvijek vodu iz broda koristili za zalijevanje voća i povrća. Vode, kišnice, očigledno je u kobilici broda bilo uvijek, pa i za najvećih sušnih razdoblja“, naglasila je Klaudija Gamulin.

'Trup broda i danas je u vodi, koju su nekada vinogradari toga polja koristili za zalijevanje pa je brod koristio i pomorcima i vinogradarima', rekonstruirala je Klaudija Gamulin povijest kamene učionice. FOTO: Vilma Matulić

Kameni brod u Starom Gradu na Hvaru u neposrednoj je blizini crkve sv. Nikole, zaštitnika putnika i pomoraca, ali i u blizini nekadašnje pomorske škole. Škola je bila u funkciji samo u vrijeme francuske uprave Dalmacijom, od 1806. do 1813. godine. Kasnije inicijative da se ponovno osnuje pomorska škola u Starom Gradu, posebno ona iz 1875. godine, Pomorska vlada u Trstu nije odobrila iako je Stari Grad bio mjesto iz kojega su potjecali brojni kapetani, poručnici, voditelji obalne plovidbe i vrsni brodovi.

Iako se o brodu prije Klaudijina istraživanja znalo malo, ipak je ostalo sjećanje da je bio u funkciji nekadašnje francuske pomorske škole i da se nalazi na zapuštenom terenu južno od crkve sv. Nikole. O tome je Klaudija Gamulin pronašla zapis u knjizi Mladena Domazeta „Suton flote jedrenjaka Grada“. „Kameni brod tipa bracara bio je praktična učionica gdje su svoja prva saznanja u polju i vinogradu stjecali budući otočki moreplovci. Brodovi tipa bracara služili su za razvoženje tereta, najčešće duž istočne obale Jadrana“, otkrila je Klaudija Gamulin.

'Kameni brod tipa bracara bio je praktična učionica gdje su svoja prva saznanja u polju stjecali budući otočki moreplovci i učili se orijentaciji po zvijezdama'

Bracera, ali i minimalna dužina jarka bio je, a mogla se pokretati i vesliti. Posadu je sačinjavalo četvero do petero ljudi, a minimalna imala bila je od 14 metara. „Kameni brod kod Torjuna, tipa bracara, sagrađen je pored velikih kamenih blokova, sa širokim bokovima i stranama, kamenom krmom, kormilom, zaobljenom provom, škafof, dubokom kobilicom i ukrašenom kljunatom provom. Nijedan brod ne može bez vode pa tako ni ovaj. U tome procijepu, pretpostavlja se, smjestili bi se pomorski novaci kako bi se naučili orijentaciji po zvijezdama s noćnog neba.

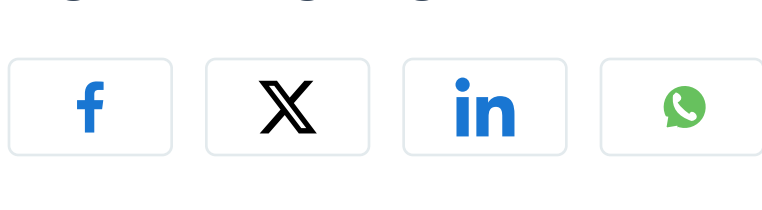
Razigranost neba i nebeskih tijela pružala im je uzbudljiv dojam kao da to vide prvi put. Kad bi im se oči privikle na mrak, činilo im se kao da se to neobično kameno plovilo kreće. Pogleda uprtog u instrumente ondašnjeg vremena, oktant i sekstant, doživljavali bi iskustvo koje neće zaboraviti kad se jednog dana nađu na otvorenom moru. A za potpuni ugođaj, noge su im bile u 'mokra', jer ni jedan pravi brod ne smije propuštati vodu. Trup broda i danas je u vodi, koju su nekada vinogradari toga polja koristili za zalijevanje. Brod je tako koristio i pomorcima i vinogradarima. Vino i more ionako od pamtivijeka žive u simbiozi“, rekonstruirala je Klaudija Gamulin povijest kamene učionice, a uspjela je istražiti i tko je kameni brod izgradio. I ne, to nisu bili Francuzi koji su ga koristili u svojoj pomorskoj školi.

Doktor Ostojić je uz ladanjsku kuću za sina Nikolu, na posjedu izgradio i 'kameni bazen u obliku broda', a Klaudija Gamulin smatra da je to učinio kako bi umirio sina koji se protivio njegovoj novoj vezi. FOTO: Vilma Matulić

„Kameni brod u polju sagraadio je liječnik Petar Ostojić iz Staroga Grada, koji je živio od 1780. do 1851. godine. Do toga otkrića vodilo me istraživanje koje je o dr. Petru Ostojiću, dugogodišnjem uglednom starogradskom liječniku, proveo Milovan Buchberger. U svojem radu objavljenom u lokalnom časopisu Tartajun 2020. godine, Buchberger otkriva da je Petar Ostojić, kako bi umirio sina Nikolu koji nije prihvaćao novu očevu vezu, sagraadio u Starom Gradu za njega manju ladanjsku kuću u blizini crkve sv. Nikole. Sve je to vodilo saznanju da je upravo dr. Ostojić bio toliko kreativan da je u polju dao sagrađiti i kameni brod. Buchberger spominje da je dr. Ostojić uz ladanjsku kuću za sina, na tom posjedu izgradio i 'kameni bazen u obliku broda'. Dakle, moguće je zaključiti da je riječ upravo o ovom kamenom brodu“, ustanovila je Klaudija Gamulin.

Iz rada Milovana Buchbergera vidljivo je da je kuća sagrađena oko 1840. godine, ali se ne navodi točna godina izgradnje broda. „Vrlo je izgledno da je brod izgrađen ranije. Ako brod dovodimo u vezu s djelovanjem pomorske škole, u to vrijeme dr. Ostojić je imao već 30-ak godina. Kako je bio vizionar i radio na dobrobit ljudi i Staroga Grada, a škola je bila u neposrednoj blizini njegova posjeda, sasvim je izvjesno da je tako dobio ideju o brodu. Petar Ostojić se sa stadija medicine u Padovi vratio 1809. godine i od tada je radio kao liječnik u Starom Gradu. Imao je četiri godine, do kraja francuske uprave u Dalmaciji, da izgradi kameni brod i preda ga pomorskoj školi kao praktičnu učionicu na kopnu, usred svoga polja“, povezala je činjenice i otkriće kamenog broda Klaudija Gamulin. No dr. Petar Ostojić sagrađio je pored broda još i ladanjsku kuću „u blizini crkve sv. Nikole, kako bi umirio sina Nikolu. Iza smrti doktorove supruge Marijane, dr. Petar Ostojić ljubovao je s 23 godine mladom ženom Marijom, što je u to vrijeme izazvalo sablazan grada i okolice, a najviše je pogodilo njegovog sina Nikolu.

VIŠE S WEB A

Oglas

Oglas

Oglas

Oglas

Oglas

Sponsored by Midas

OZNAKE: HVAR, KAMENI BROD, KLAUDIJA GAMULIN

Komentari

LOGIN REGISTRACIJA

Morate biti ulogirani da biste dodali komentar.

U FUJ TJEDNA

UJFUJ

Polulegalno, ONO i DSZ, 'pune su mi gaće'... Glasajte za Uj Fuj tjedna!

Aktualno

- "Milanović je imao potencijala postati hrvatski Obama, a postao je hrvatski Donald Trump"
- Šef ukrajinske obavještajne službe upozorio Putina: Ovo je tek početak!
- SAD ne podržava neovisnost Tajvana, ali je predan očuvanju mira i stabilnosti
- Rrahmani spasio Napoli od novog kiksa
- Policija pronšla muškarcu iz tramvaj. Vandeljic o nemilom događaju: Neka mi se jave roditelji djevojke, dobit će...

01 4104 004
01 4104 005

091 621 6554

SLUŠAJ NAS

